

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

วรรณดี นาคสุขปาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2557

**Development of an Educational Cooperation Model for Thai Secondary
Schools' Cooperation with Other ASEAN Secondary Schools**

Wandee Naksukpan

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Education Management**

Department of Education Management

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศ.ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ และผศ.ดร.พินสุดา สิริธรังศรี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและจารึกพระคุณนี้ไว้ในความทรงจำอย่างมิรู้ลืมเลือนว่า ความสำเร็จในครั้งนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความเมตตาจากท่านอาจารย์ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการอันประกอบด้วย ดร. รังสรรค์ มณีเล็ก ดร. เชดศักดิ์ สุขโสภณ ดร. ดิเรก วรรณเสียร และ ดร. สมานจิต ภิรมย์รัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ที่มีส่วนทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนปิ่นสร้อยแยดส่ววิทยาลัย โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) และโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน ที่ให้ความเอื้อเพื่อเข้าศึกษาวิจัย ตลอดจนบุคลากรทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. วาสนา วิสฤตาภา รองผู้อำนวยการนวลศิริ พงศ์ถาวรภิญโญ คุณครูสุริย์ อรรถกร คณะครูและบุคลากรของโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

คุณค่าประโยชน์ใดๆ ที่อาจมีจากชุดนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาตลอดจนครูบาอาจารย์และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

วรรณดี นาคสุขปาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3 คำถามการวิจัย.....	6
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.6 นิยามศัพท์.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	34
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการศึกษา.....	37
2.4 ระบบการศึกษาและการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษาของประเทศไทย.....	44
2.5 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	49
2.6 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษา ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	64
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	87
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	87
3.2 พัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	95
4. ผลการศึกษา.....	99
4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	100
4.2 ผลการศึกษากิจกรรมศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยใน การดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาเชิงลึก การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม.....	106
4.3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็น และข้อเสนอแนะจากข้อมูลปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการศึกษาเชิงลึก เพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศ กลุ่มประชาคมอาเซียน.....	178
4.4 สรุปและสังเคราะห์รูปแบบการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	184
4.5 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. ข้อเสนอรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	193
5.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ	195
5.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	214
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	231
6.1 บทสรุป.....	231
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	243
บรรณานุกรม.....	246
ภาคผนวก.....	254
ก แบบสอบถาม.....	255
ข แบบสัมภาษณ์.....	271
ค ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ.....	274
ง ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	285
จ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้บริหารโรงเรียน สันทนากลุ่ม.....	288
ฉ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	291
ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม.....	293
ซ ร่างรูปแบบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ.....	378
ประวัติผู้เขียน.....	411

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัด.....	89
4.1 เปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา.....	172
5.1 เปรียบเทียบรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	226

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
3.1 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	98
4.1 โครงสร้างระบบบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง.....	109
4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนชลกันยานุกูล ปีการศึกษา 2555.....	126
4.3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนปิ่นสรวงยแผลสัวิทยาลัย.....	141
5.1 รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	194
5.2 รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ.....	196
5.3 รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ.....	204
5.4 รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ.....	210
5.5 รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ.....	214
5.6 รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ.....	220